

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Καταβολή διατροφής Καταβολή διατροφής

Κάτω Χώρες

1 Τι σημαίνουν στην πράξη οι όροι «διατροφή» και «υποχρέωση διατροφής»; Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα;

Η διατροφή αποτελεί υποχρέωση συνεισφοράς στην κάλυψη του κόστους διαβίωσης του δικαιούχου της διατροφής. Υποχρέωση διατροφής απορρέει από συγγένεια εξ αίματος και εξ αγχιστείας, καθώς και από (προηγούμενο) γάμο.

Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα:

- οι γονείς στα τέκνα τους
- τα τέκνα στους γονείς τους
- διαζευγμένοι σύζυγος στον άλλο σύζυγο (πρώην σύντροφοι σε σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης)

Η υποχρέωση διατροφής που υφίσταται μεταξύ συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου συνεχίζεται μετά τη λύση του γάμου. Το δικαστήριο δύναται, με την απόφαση της έκδοσης διαζυγίου ή με μεταγενέστερη απόφαση, να επιδικάσει, κατόπιν αίτησης του δικαιούχου διατροφής πρώην συζύγου, διατροφή σε βάρος του ενός πρώην συζύγου και υπέρ του άλλου, εφόσον τα εισοδήματα αυτού δεν επαρκούν για την κάλυψη του κόστους διαβίωσής του και δεν αναμένεται ευλόγως να αποκτήσει επαρκή προς τούτο εισοδήματα. Για τον καθορισμό του ύψους της διατροφής, ο δικαστής λαμβάνει υπόψη του τις ανάγκες του ενός πρώην συζύγου και τα μέσα (τους οικονομικούς πόρους) του άλλου πρώην συζύγου. Σημασία μπορεί να έχουν και μη οικονομικοί παράγοντες, όπως η διάρκεια του γάμου ή της συμβίωσης. Εάν το δικαστήριο δεν προσδιορίσει το χρονικό όριο ισχύος της υποχρέωσης διατροφής, η υποχρέωση διατροφής παύει αυτόματα έπειτα από 12 έτη. Κατόπιν αιτήματος του πρώην συζύγου που αιτείται τη διατροφή, το δικαστήριο δύναται να παρατείνει την εν λόγω περίοδο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο εν λόγω πρώην σύζυγος αντιμετωπίζει ιδιαίτερες οικονομικές δυσχέρειες. Σε περίπτωση βραχύβιου γάμου (διάρκειας μικρότερης από 5 έτη) στη διάρκεια του οποίου δεν αποκτήθηκαν παιδιά, η υποχρέωση διατροφής καταρχήν δεν δύναται να έχει μεγαλύτερη διάρκεια από τον ίδιο τον γάμο.

Τα ανωτέρω ισχύουν επίσης όσον αφορά τη διατροφή μεταξύ πρώην συντρόφων βάσει σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης.

Οι πρώην σύζυγοι δύναται να καταρτίσουν εξωδικαστικά συμφωνίες ως προς τη μεταξύ τους διατροφή. Συνήθως, οι εν λόγω συμφωνίες περιλαμβάνονται στη συμφωνία περί διαζυγίου. Στην πράξη, αυτή η συμφωνία επικυρώνεται από το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας για την έκδοση του διαζυγίου. Η εν λόγω επικύρωση παρέχει στον δικαιούχο της διατροφής μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου.

Λοιπές κατηγορίες υποχρεώσεων διατροφής:

Σύζυγοι/σύντροφοι βάσει σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης

Οι σύζυγοι και οι σύντροφοι βάσει σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης πρέπει να συμμετέχουν και οι δύο, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, στα έξοδα του νοικοκυριού. Δύναται να καταρτίσουν λοιπές σχετικές συμφωνίες με προγαμία ή σύμφωνα με συμφωνία συμβίωσης.

Βιολογικός πατέρας/σύντροφος της μητέρας

Ο βιολογικός πατέρας του τέκνου οφείλει να καταβάλλει διατροφή για το τέκνο που έχει γεννηθεί (αλλά όχι αναγνωρισθεί) από αυτόν, εφόσον το τέκνο δεν έχει νόμιμο συγγενικό δεσμό με τον εν λόγω άνδρα ή με άλλον άνδρα (με άλλα λόγια, εφόσον ελλείπει ο νόμιμος πατέρας). Η ίδια υποχρέωση υφίσταται για τον σύντροφο της μητέρας που συναίνεσε σε πράξη που θα μπορούσε να έχει οδηγήσει στην τεκνοποίηση.

Κοινή επιμέλεια

Ο μη γονέας που έχει την επιμέλεια τέκνου από κοινού με τον γονέα υπέχει υποχρέωση διατροφής απέναντι στο τέκνο αυτό (άρθρο 1:253w BW). Η υποχρέωση διατροφής διαρκεί έως τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του τέκνου, οπότε παύει η κοινή επιμέλεια λόγω ενηλικίωσης του τέκνου.

Σε ποιες περιπτώσεις;

Γενικά, η υποχρέωση καταβολής διατροφής ισχύει μόνο εάν ο δικαιούχος διατροφής είναι άπορος. Ένα πρόσωπο θεωρείται άπορο εάν δεν έχει επαρκή έσοδα διαβίωσης, ούτε μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι θα αποκτήσει.

Εξαίρεση

Εξαίρεση στον κανόνα αυτό συνιστά η περίπτωση της υποχρέωσης γονέων και βιολογικού πατέρα για διατροφή των ανήλικων και νέων ενήλικων παιδιών τους (ηλικίας έως 21 ετών). Σε αυτές τις περιπτώσεις, η υποχρέωση διατροφής υφίσταται ακόμη κι αν οι δικαιούχοι δεν είναι άποροι.

2 Μέχρι ποια ηλικία δικαιούται διατροφής το τέκνο; Υφίστανται διαφορετικοί κανόνες που να ρυθμίζουν τη διατροφή, αναλόγως του αν πρόκειται για ανηλίκους ή ενηλίκους;

Στην περίπτωση τέκνων κάτω των 18 ετών (ανήλικα τέκνα), οι γονείς οφείλουν να καταβάλλουν τις δαπάνες για τη φροντίδα και ανατροφή τους. Αυτό αφορά το κόστος διαβίωσης και τις λοιπές δαπάνες που ανακύπτουν κατά την ανατροφή του τέκνου, όπως τις δαπάνες εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας. Οι γονείς οφείλουν να καλύπτουν τις δαπάνες φροντίδας και ανατροφής ανάλογα με τα μέσα που διαθέτουν. Η εν λόγω υποχρέωση υφίσταται ακόμη και αν το τέκνο διαθέτει δικά του μέσα και/ή εισοδήματα.

Για τα τέκνα ηλικίας 18, 19 και 20 ετών («νέοι ενήλικες»), οι γονείς είναι υπεύθυνοι για την κάλυψη του κόστους διαβίωσης και εκπαίδευσης. Η έννοια του κόστους διαβίωσης και εκπαίδευσης είναι η ίδια με αυτή του κόστους για τη φροντίδα και ανατροφή κατά την παιδική ηλικία. Η εν λόγω υποχρέωση διατροφής είναι δεν προϋποθέτει ανάγκη των δικαιούχων διατροφής.

Η εκτεταμένη υποχρέωση διατροφής υφίσταται για αυτή την κατηγορία παιδιών ακόμη και αν έχουν δικό τους εισόδημα από εργασία ή δικούς τους πόρους, ή αν είναι παντρεμένα. Ωστόσο, από το εισόδημα του παιδιού καθορίζεται σε τι βαθμό έχει ανάγκη από διατροφή.

Στην περίπτωση των τέκνων ηλικίας 21 ετών και άνω, οι γονείς έχουν υποχρέωση διατροφής μόνο εάν το τέκνο έχει ανάγκη διατροφής και δεν είναι σε θέση να φροντίσει τον εαυτό του. Για παράδειγμα, εάν το παιδί πάσχει από σωματική ή νοητική αναπηρία.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε αρμόδια αρχή ή σε δικαστήριο προκειμένου να τύχω διατροφής; Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας;

Το ποσό που πρέπει να καταβάλλει ο υπόχρεος διατροφής μπορεί να καθορισθεί είτε από τα ίδια τα μέρη και να αναφέρεται σε συμφωνία, είτε με δικαστική απόφαση.

Στη δίκη διαζυγίου, συνήθως το δικαστήριο καλείται να αποφανθεί και για τη διατροφή του πρώην συζύγου ή των τέκνων.

4 Μπορεί να υποβληθεί αίτηση διατροφής για λογαριασμό συγγενούς (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, έως ποίου βαθμού) ή ανηλίκου;

Όχι: η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται από τον δικηγόρο του δικαιούχου διατροφής. Οι δικαιούχοι διατροφής δεν επιτρέπεται να υποβάλουν αίτηση χωρίς δικηγόρο. Οι ανήλικοι εκπροσωπούνται από τον νόμιμο αντιπρόσωπό τους (συνήθως γονέα).

5 Αν σκοπεύω να προσφύγω στη δικαιοσύνη, πώς μπορώ να γνωρίζω ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Η διεθνής δικαιοδοσία (είναι αρμόδιο δικαστήριο των Κάτω Χωρών;) διαφέρει από την εσωτερική αρμοδιότητα (ποιο δικαστήριο των Κάτω Χωρών είναι αρμόδιο;).

Διεθνής δικαιοδοσία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται ο λεγόμενος κανονισμός «**Βρυξέλλες Ι**».

Ο εν λόγω κανονισμός περιλαμβάνει κανόνες για τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων ως προς τις αξιώσεις διατροφής.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού, υπόχρεος διατροφής (εναγόμενος) που κατοικεί στις Κάτω Χώρες ενάγεται, καταρχήν, από τον δικαιούχο διατροφής (ενάγοντα) ενώπιον των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών.

Ο κανονισμός «**Βρυξέλλες Ι**» περιλαμβάνει επίσης έναν εναλλακτικό κανόνα για τις υποχρεώσεις διατροφής. Το άρθρο 5 παράγραφος 2 ορίζει ότι εναγόμενος που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο δικαιούχος της διατροφής έχει την κατοικία ή την συνήθη διαμονή του,

ή, εφόσον πρόκειται για αγωγή παρεπόμενη δίκης σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση προσώπων, π.χ. δίκης για την έκδοση διαζυγίου ή τον καθορισμό της πατρότητας, ενώπιον του δικαστηρίου που κατά το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή έχει διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση της δίκης αυτής, εκτός αν η διεθνής αυτή δικαιοδοσία θεμελιώνεται μόνο στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων.

Στην πρώτη περίπτωση, δικαιούχος διατροφής που κατοικεί στις Κάτω Χώρες δύναται να εναγάγει υπόχρεο διατροφής που κατοικεί στη Γαλλία, για παράδειγμα, ενώπιον δικαστηρίου των Κάτω Χωρών, το οποίο έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2. Το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντος διαθέτει διεθνή δικαιοδοσία.

Επιπλέον, όσον αφορά τις υποχρεώσεις διατροφής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής είναι σε ισχύ από τη 18η Ιουνίου 2011.

Οι κανόνες για τη διεθνή δικαιοδοσία που περιλαμβάνονται στον κανονισμό για τις υποχρεώσεις διατροφής συνάδουν εν πολλοίς με τους κανόνες του κανονισμού «**Βρυξέλλες Ι**». Ο γενικός κανόνας είναι ότι τα δικαστήρια του τόπου της συνήθους διαμονής του εναγόμενου ή του δικαιούχου διατροφής έχουν τη διεθνή δικαιοδοσία να επιλαμβάνονται των υποθέσεων διατροφής. Σε αντίθεση με τον κανονισμό «**Βρυξέλλες Ι**», για την εφαρμογή του κανονισμού για τις υποχρεώσεις διατροφής δεν απαιτείται να βρίσκεται ο τόπος της συνήθους διαμονής του εναγομένου στο έδαφος κράτους μέλους.

Διεθνής δικαιοδοσία εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών εκτός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ισχύουν τα ακόλουθα. Εάν ο εναγόμενος (δικαιούχος ή υπόχρεος διατροφής) κατοικεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε δεν εφαρμόζεται ο προαναφερθείς κανονισμός «**Βρυξέλλες Ι**» και τα δικαστήρια των Κάτω Χωρών διαθέτουν διεθνή δικαιοδοσία βάσει του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering*). Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο των Κάτω Χωρών που έχει αρμοδιότητα για το διαζύγιο δύναται να εκδώσει προσωρινές ρυθμίσεις σχετικά με το διαζύγιο ή συμπληρωματικές διατάξεις όπως για την καταβολή διατροφής και τη συνέχιση της παραμονής στην οικογενειακή στέγη. Τα δικαστήρια των Κάτω Χωρών έχουν επίσης διεθνή δικαιοδοσία να αποφασίσουν σχετικά με ανεξάρτητη αγωγή διατροφής εάν ο ενάγων ή τουλάχιστον ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη που αναφέρονται στην αγωγή ζει στις Κάτω Χώρες ή, εφόσον η υπόθεση συνδέεται αρκετά με τη δικαιοδοσία των Κάτω Χωρών, εάν τα μέρη επιλέξουν τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών ή εάν ο οικείος διάδικος εμφανιστεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και δεν προβάλλει ένσταση έλλειψης διεθνούς δικαιοδοσίας.

Εσωτερική αρμοδιότητα

Όσον αφορά την εσωτερική αρμοδιότητα των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών, ο κανόνας σχετικά με το είδος του δικαστηρίου (Πρωτοδικείο, Εφετείο, Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) που έχει αρμοδιότητα είναι ότι αρμόδιο για υποθέσεις διατροφής είναι το Πρωτοδικείο. Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας ορίζει το κατά τόπον αρμόδιο Πρωτοδικείο. Αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο του τόπου κατοικίας είτε του ενάγοντος (ενός από του ενάγοντες) είτε ενός από τα ενδιαφερόμενα μέρη που αναφέρονται στην αγωγή ή, ελλείψει τόπου κατοικίας ενός από τα εν λόγω τα μέρη, το δικαστήριο του τόπου πραγματικής διαμονής ενός από τα μέρη.

6 Ως αιτών, υποχρεούμαι να χρησιμοποιήσω ενδίαμεσο για την προσφυγή στη δικαιοσύνη (π.χ. δικηγόρο, κεντρική ή τοπική αρχή, κλπ); Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποια διαδικασία ακολουθείται;

Το αίτημα παροχής, μεταβολής ή παύσης διατροφής πρέπει να υποβάλλεται από δικηγόρο. Ο δικηγόρος εκπροσωπεί τον ενάγοντα ενώπιον του δικαστηρίου. Ονόματα και διευθύνσεις δικηγόρων υπάρχουν στον ιστότοπο του **εθνικού δικηγορικού συλλόγου**

Υπάρχει επίσης **Ένωση δικηγόρων οικογενειακού δικαίου και διαμεσολαβητών διαζυγίου**, τα μέλη της οποίας ειδικεύονται σε ζητήματα διαζυγίου και διατροφής, μεταξύ άλλων. Ειδικεύονται επίσης στη διαμεσολάβηση σε περιπτώσεις διαζυγίου και σε όλα όσα αυτή περιλαμβάνει.

7 Υποχρεούμαι να καταβάλω κάποιο τέλος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε τι ποσό είναι πιθανόν να ανέρχεται; Αν δεν διαθέτω επαρκή οικονομικά μέσα, μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη της δαπάνης της σχετικής διαδικασίας;

Στην περίπτωση δικαστικής διαδικασίας, πρέπει να καταβάλλεται δικαστική δαπάνη ως συμβολή στο κόστος απονομής της δικαιοσύνης. Πρόκειται για το τέλος γραμματείας δικαστηρίου. Επιπροσθέτως, πρέπει να καταβληθεί και η αμοιβή του δικηγόρου και του δικαστικού επιμελητή.

Εάν ο διάδικος δεν μπορεί να καταβάλει όλο το ποσό της δαπάνης δικηγόρου, μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να τύχει νομικής συνδρομής. Πρόκειται τότε για «υπόθεση νομικής συνδρομής». Το κράτος πληρώνει μέρος των εξόδων και ο διάδικος πληρώνει μια «προσωπική συμβολή». Το ποσό αυτής της «προσωπικής συμβολής» εξαρτάται από το εισόδημα και τα οικονομικά μέσα του διαδίκου. Το **Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής** χορηγεί νομική συνδρομή. Ο διάδικος πρέπει να υποβάλει αίτηση για νομική συνδρομή στο Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής στην περιφέρεια (=περιφέρεια Εφετείου) στην οποία βρίσκεται το γραφείο του δικηγόρου. Στην πράξη, συχνά η αίτηση συντάσσεται από τον δικηγόρο, εάν ο διάδικος έχει επικοινωνήσει μαζί του πριν από την υποβολή της αίτησης για νομική συνδρομή.

Περαιτέρω, πρέπει να υποβληθεί «δήλωση εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων» (η οποία μπορεί να ληφθεί από την αρμόδια δημοτική αρχή του τόπου διαμονής). Η εν λόγω δήλωση πρέπει να σταλεί μαζί με την αίτηση στο Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής, το οποίο ερευνά αν ο διάδικος πληροί τις προϋποθέσεις για νομική συνδρομή. Σε καταφατική περίπτωση, εκδίδεται απόδειξη δικαιώματος νομικής συνδρομής. Το τέλος γραμματείας δικαστηρίου επίσης μειώνεται σε αυτές τις περιπτώσεις.

Το δικαίωμα νομικής συνδρομής ισχύει επίσης σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, δηλ. αν ο αιτών δεν κατοικεί στις Κάτω Χώρες. Τούτο προβλέπεται στην ευρωπαϊκή οδηγία **για τη διασυνοριακή νομική συνδρομή**. Νομική συνδρομή μπορεί να ζητηθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 23Α έως 23Κ του νόμου περί νομικής συνδρομής (*Wet op de rechtsbijstand*), μέσω του Συμβουλίου Νομικής Συνδρομής στη Χάγη, με χρήση του στερεότυπου εντύπου που προβλέπει η ανωτέρω οδηγία, το οποίο είναι πανομοιότυπο για όλα τα κράτη μέλη.

Εάν είναι απαραίτητο, το **Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής** μπορεί να βοηθήσει στην επιλογή δικηγόρου. Η διεύθυνση του Συμβουλίου παρατίθεται στην απάντηση της ερώτησης 14.2.

8 Τι είδους διατροφή είναι πιθανόν να επιδικάσει το δικαστήριο; Πώς υπολογίζεται το ποσό της διατροφής; Μπορεί να αναθεωρηθεί η απόφαση του δικαστηρίου αν οι δαπάνες διαβίωσης ή οι οικογενειακές συνθήκες μεταβληθούν; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιο τρόπο (π.χ. μέσω του συστήματος αυτόματης τιμариθμικής προσαρμογής);

Στην απόφασή του, το δικαστήριο θα λάβει υπόψη του τις ανάγκες του προσώπου που ζητεί ή εισπράττει διατροφή και τα μέσα (οικονομικούς πόρους) του προσώπου από το οποίο ζητείται να καταβάλλει ή το οποίο καταβάλλει διατροφή. Οι έννοιες των αναγκών και των μέσων είναι συγγενείς. Το δικαστήριο διαθέτει ορισμένο βαθμό ελευθερίας να αποφασίζει ανάλογα με τις συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Το δικαστικό σώμα έχει εκδώσει κατευθυντήριες οδηγίες (τα λεγόμενα πρότυπα *Trema*), οι οποίες ωστόσο δεν είναι δεσμευτικές για το δικαστήριο.

Τα ακόλουθα εισοδήματα και έξοδα είναι σημαντικές παράμετροι που συνυπολογίζονται στη δικαστική απόφαση:

εισόδημα από απασχόληση

εισόδημα από συμπληρωματική απασχόληση

υποτροφίες για σπουδές

παροχές

συντάξεις

εισόδημα από (υπ)εκμίσθωση

τόκοι και λοιπά εισοδήματα από περιουσιακά στοιχεία

συμβολή στα έξοδα του νοικοκυριού άλλων προσώπων με τα οποία υπάρχει συμβίωση

υφιστάμενες δυνατότητες να αυξηθεί το εισόδημα (ικανότητα απόκτησης εισοδήματος)

δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων

καταβολές μισθωμάτων

αποπληρωμή ενυπόθηκου δανείου και τόκων, καθώς και πάγιες επιβαρύνσεις. Το τμήμα του ενυπόθηκου δανείου που δεν έχει εξοφληθεί ακόμη πρέπει

επίσης να αναφέρεται εδώ

ασφαλιστήρια συμβόλαια

απαραίτητα τακτικά έξοδα ταξιδιού

οικονομικές υποχρεώσεις προς άλλα πρόσωπα

κόστος ειδικής θεραπευτικής αγωγής του δικαιούχου διατροφής και /ή μελών της οικογένειάς του

δαπάνες που συνδέονται με την παραγωγή εισοδήματος

τυχόν δηλώσεις οφειλών

Νόμιμη τιμариθμική αναπροσαρμογή

Κάθε έτος, ο Υπουργός Δικαιοσύνης καθορίζει το ποσοστό αύξησης, βάσει νόμου, της διατροφής που έχει επιδικάσει το δικαστήριο ή της συνεισφοράς που έχει ορισθεί με συμφωνία. Κατά τον υπολογισμό της εν λόγω ποσοστιαίας αύξησης, ο Υπουργός εξετάζει τη μισθολογική εξέλιξη στις επιχειρήσεις και το δημόσιο, καθώς και σε άλλους τομείς. Το ποσοστό αυτό δημοσιεύεται στο *Staatscourant* (την Εφημερίδα της Κυβέρνησης των Κάτω Χωρών).

Υπάρχουν αρκετές εξαιρέσεις από την αυτόματη αναπροσαρμογή του ύψους της διατροφής. Τα μέρη καθώς και το Δικαστήριο μπορούν να αποκλείσουν τη νόμιμη τιμариθμική αναπροσαρμογή ή να καθορίσουν εναλλακτική μέθοδο αναπροσαρμογής.

9 Πώς και σε ποιον καταβάλλεται η διατροφή;

Η διατροφή σε πρώην σύζυγο καταβάλλεται απευθείας στον δικαιούχο της διατροφής. Η διατροφή ανηλικού που έχει επιδικαστεί από το δικαστήριο καταβάλλεται απευθείας στον γονέα (ή κηδεμόνα) που έχει την επιμέλεια του τέκνου.

10 Αν ο υπόχρεος σε διατροφή (οφειλέτης) δεν την καταβάλλει οικιοθελώς, ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αναγκαστεί να την καταβάλει;

Εάν η υποχρέωση διατροφής έχει επιδικαστεί από το δικαστήριο και ο υπόχρεος της διατροφής καθυστερεί την καταβολή της διατροφής τέκνου και/ή συζύγου /καταχωρισμένου συντρόφου, η επιβολή της συμμόρφωσης είναι δυνατή μέσω του **Εθνικού Γραφείου Είσπραξης Διατροφών** (LBIO) του Ρότερνταμ. Η επιβολή της συμμόρφωσης δύναται επίσης να ανατεθεί σε δικαστικό επιμελητή. Ελλείψει δικαστικής απόφασης, η υπόθεση πρέπει να αχθεί ενώπιον Δικαστηρίου. Για τον σκοπό αυτόν, πρέπει να χρησιμοποιηθεί δικηγόρος.

11 Παρακαλείστε να περιγράψετε με συντομία τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση, ιδίως διατάξεις περί προστασίας του οφειλέτη καθώς και προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικές προθεσμίες στο οικείο σύστημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Στην περίπτωση κατάσχεσης παροχών ή μισθών, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ακατάσχετο. Η προθεσμία παραγραφής των αξιώσεων διατροφής που καταβάλλεται μηνιαίως είναι 5 έτη. Εάν σε δικαστική απόφαση αναγράφονται τα καθυστερούμενα ποσά διατροφής, δηλαδή εάν στην πράξη αναφέρεται πάγιο ποσό, η προθεσμία παραγραφής ανέρχεται σε είκοσι έτη. Προς αποφυγή τυχόν παραγραφής της αξίωσης, η προθεσμία παραγραφής πρέπει να ανασταλεί.

12 Υπάρχει κάποιος οργανισμός ή αρχή που μπορεί να με βοηθήσει στην είσπραξη της διατροφής;

Στην περίπτωση υπερμερίας ως προς τη διατροφή τέκνου και/ή συζύγου/καταχωρισμένου συντρόφου, αρμόδια αρχή είναι το

Εθνικό Γραφείο Είσπραξης Διατροφών (LBIO).

Το LBIO πρέπει να εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από τον δικαιούχο διατροφής. Το LBIO δύναται, εάν είναι αναγκαίο, να προβεί στην είσπραξη με επίσπευση εκτέλεσης. Το LBIO δύναται, επί παραδείγματι, να προβεί σε κατάσχεση του μισθού, των παροχών ή της κινητής ή ακίνητης περιουσίας του υπόχρεου σε διατροφή.

Οι υπηρεσίες του LBIO προσφέρονται δωρεάν εάν αμφότερα τα μέρη είναι κάτοικοι Κάτω Χωρών. Το LBIO, όταν παραλαμβάνει αίτημα βοήθειας στην είσπραξη, επιχειρεί αρχικά μεθόδους που δεν προκαλούν δαπάνες, όπως σύντομη διαμεσολάβηση και/ή παροχή εξηγήσεων. Η προσπάθεια αυτή αποδεικνύεται επιτυχής στα τρία τέταρτα περίπου των υποθέσεων. Ωστόσο, κάθε φορά που το LBIO αναλαμβάνει την είσπραξη, ο υπόχρεος σε διατροφή αποδίδει στο LBIO τις δαπάνες είσπραξης. Το LBIO επιβάλλει συμπληρωματικό τέλος για την είσπραξη, το οποίο ισούται με το 15% των μηνιαίων οφειλόμενων ποσών και των καθυστερούμενων ποσών διατροφής. Τυχόν δαπάνες εκτέλεσης ανακτώνται επίσης από τον υπόχρεο σε διατροφή.

13 Μπορεί κάποιος οργανισμός (δημόσιος ή ιδιωτικός) να προκαταβάλει τη διατροφή ολικώς ή μερικώς αντί του οφειλέτη;

Παρότι το LBIO είναι κρατική υπηρεσία, δεν προκαταβάλλονται ποσά διατροφής. Το κράτος μπορεί να προκαταβάλει τέτοια ποσά σε περίπτωση διατροφής ανηλικού ή νομικής συνδρομής.

14 Αν εγώ βρίσκομαι στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ο οφειλέτης έχει τη διαμονή του σε άλλη χώρα:

14.1 Μπορώ να τύχω της συνδρομής αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Το LBIO είναι επίσης αρμόδιο για τη διεθνή είσπραξη διατροφών. Τα καθήκοντα αυτά απορρέουν από δύο συμβάσεις που έχουν υπογράψει οι Κάτω Χώρες. Οι Κάτω Χώρες αποτελούν συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της Νέας Υόρκης της 20ής Ιουνίου 1956 περί διεκδικήσεως διατροφής στην αλλοδαπή. Πρόκειται για σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή, στόχος της οποίας είναι να διευκολύνει την είσπραξη διατροφής σε διεθνείς περιπτώσεις. Προς τούτο, η σύμβαση έχει θεσπίσει σύστημα αρχών διαβίβασης και παραλαβής, οι οποίες βοηθούν τον δικαιούχο διατροφής στην εκτέλεση των αξιώσεων διατροφής. Το LBIO αποτελεί την αρχή διαβίβασης και παραλαβής στις Κάτω Χώρες.

Οποιοσδήποτε διαμένει στις Κάτω Χώρες και αντιμετωπίζει προβλήματα με την είσπραξη διατροφής από υπόχρεο διατροφής που διαμένει στο εξωτερικό (δηλ. σε χώρα που είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της Νέας Υόρκης) μπορεί να επικαλεσθεί τη σύμβαση της Νέας Υόρκης. Η σύμβαση αφορά τις διατροφές για ανηλίκους και για συζύγους/καταχωρισμένους συντρόφους.

Από την 1η Αυγούστου 2014 η Σύμβαση της 23ης Νοεμβρίου 2007 για την είσπραξη, σε διεθνές επίπεδο, απαιτήσεων διατροφής παιδιών και άλλων μορφών οικογενειακής διατροφής δεσμεύει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός από τη Δανία) και άλλα συμβαλλόμενα κράτη. Πλέον των κρατών μελών της Ε.Ε, η Σύμβαση είναι επίσης σε ισχύ στην Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Νορβηγία και την Ουκρανία. Στις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ, υπερισχύει ο κανονισμός για τις υποχρεώσεις διατροφής [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009].

Η Σύμβαση της Χάγης για τις υποχρεώσεις διατροφής εφαρμόζεται για τέκνα που δεν έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους. Δύνανται να εκτείνονται και σε άλλα μέλη της οικογένειας, σε περίπτωση που αμφότερα τα συμβαλλόμενα κράτη που εμπλέκονται στην υπόθεση έχουν προβεί σε σχετική δήλωση. Για την παροχή των υπηρεσιών του LBIO, απαιτείται η υποβολή του εντύπου αίτησης «**είσπραξη διεθνούς διατροφής**». Το συγκεκριμένο έντυπο διατίθεται προς μεταφόρτωση στον δικτυακό τόπο του **LBIO**.

Οι ενέργειες του LBIO και των ίδιων των αλλοδαπών αρχών στο πλαίσιο της σύμβασης της Νέας Υόρκης και της συνθήκης με τις Ηνωμένες Πολιτείες παρέχονται καταρχήν δωρεάν. Δαπάνες δύνανται να προκύψουν σε σχέση με νομικές διαδικασίες στο εξωτερικό ή με την είσπραξη της διατροφής.

14.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό;

Για διατροφή τέκνων και συζύγων/καταχωρισμένων συντρόφων:

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (**LBIO**)

Postbus 8901

3009 AX Ρότερνταμ

Για νομική συνδρομή:

Raad voor Rechtsbijstand,

Postbus 450

2501 JW Χάγη

Τηλ.: +31703701414

Για νομική συνδρομή σε διασυνοριακές υποθέσεις:

Raad voor Rechtsbijstand

Regiokantoor Den Haag

Υπόψη: Jan Ouwehand

Laan van Meerdervoort 51B

2517 AE Χάγη

Τηλ.: 0031 0 88 787 1320

Διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου: j.ouwehand@rvr.org

15 Αν εγώ βρίσκομαι σε άλλη χώρα και ο οφειλέτης βρίσκεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος:

15.1 Μπορώ να καταθέσω απευθείας αίτηση στην εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Το LBIO εισπράττει επίσης ποσά διατροφής που οφείλονται από υπόχρεους διατροφής που διαμένουν στις Κάτω Χώρες κατόπιν αιτήματος δικαιούχων διατροφής που διαμένουν στο εξωτερικό. Δικαιούχος διατροφής που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος και επιδιώκει να αξιώσει διατροφή από υπόχρεο διατροφής που διαμένει στις Κάτω Χώρες, δύναται να επικαλεστεί τις διατάξεις της Σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να υποβάλει αίτημα στην αρχή διαβίβασης της χώρας του, η οποία στη συνέχεια επικοινωνεί με την αρχή παραλαβής των Κάτω Χωρών (το LBIO). Η αρχή παραλαβής στη συνέχεια λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την είσπραξη της διατροφής.

15.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό και τι είδους συνδρομή μπορώ να λάβω;

Για τα στοιχεία επικοινωνίας, βλ. απάντηση στην ερώτηση 14.2.

16 Δεσμεύεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007;

Ναι.

17 Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007, ποιο δίκαιο θα εφαρμοστεί στην αξίωση διατροφής, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου; Ποιοι είναι οι αντίστοιχοι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου;

Άνευ αντικειμένου.

18 Ποιοι είναι οι κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ σύμφωνα με τη διάρθρωση του κεφαλαίου V του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Στην περίπτωση δικαστικής διαδικασίας, πρέπει να καταβάλλεται δικαστική δαπάνη ως συμβολή στο κόστος απονομής της δικαιοσύνης. Πρόκειται για το τέλος γραμματείας δικαστηρίου. Επιπροσθέτως, πρέπει να καταβληθεί και η αμοιβή του δικηγόρου και του δικαστικού επιμελητή. Εάν ο διάδικος δεν μπορεί να καταβάλει όλο το ποσό της δαπάνης δικηγόρου, μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να τύχει νομικής συνδρομής. Πρόκειται τότε για «υπόθεση νομικής συνδρομής». Το κράτος πληρώνει μέρος των εξόδων και ο διάδικος πληρώνει μια «προσωπική συμβολή». Το ποσό αυτής της «προσωπικής συμβολής» εξαρτάται από το εισόδημα και τα οικονομικά μέσα του διαδίκου.

Το Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής χορηγεί νομική συνδρομή. Ο διάδικος πρέπει να υποβάλει αίτηση για νομική συνδρομή στο Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής στην περιφέρεια (=περιφέρεια Εφετείου) στην οποία βρίσκεται το γραφείο του δικηγόρου. Στην πράξη, συχνά η αίτηση συντάσσεται από τον δικηγόρο, εάν ο διάδικος έχει επικοινωνήσει μαζί του πριν από την υποβολή της αίτησης για νομική συνδρομή. Περαιτέρω, πρέπει να υποβληθεί «δήλωση εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων» (η οποία μπορεί να ληφθεί από την αρμόδια δημοτική αρχή του τόπου διαμονής). Η εν λόγω δήλωση πρέπει να σταλεί μαζί με την αίτηση στο Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής, το οποίο ερευνά αν ο διάδικος πληροί τις προϋποθέσεις για νομική συνδρομή. Σε καταφατική περίπτωση, εκδίδεται απόδειξη δικαιώματος νομικής συνδρομής. Το τέλος γραμματείας δικαστηρίου επίσης μειώνεται σε αυτές τις περιπτώσεις. Το δικαίωμα νομικής συνδρομής ισχύει επίσης σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, δηλ. αν ο αιτών δεν κατοικεί στις Κάτω Χώρες. Τούτο προβλέπεται στην ευρωπαϊκή οδηγία για τη διασυνοριακή νομική συνδρομή. Νομική συνδρομή μπορεί να ζητηθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 23Α έως 23Κ του νόμου περί νομικής συνδρομής, μέσω του Συμβουλίου Νομικής Συνδρομής στη Χάγη, με χρήση του στερεότυπου εντύπου που προβλέπει η ανωτέρω οδηγία, το οποίο είναι πανομοιότυπο για όλα τα κράτη μέλη. Εάν είναι απαραίτητο, το Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής μπορεί να βοηθήσει στην επιλογή δικηγόρου.

19 Τι μέτρα έχει λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 51 του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία τροποποίηση βάσει του άρθρου 51 του κανονισμού.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/09/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.